

markunak bizonyult azonban éppen a státus, kinek érdekét szolgálja első sorban az intézet. Azt sem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a státus a felépíteni magára vállalt szeminárium építését előadta. Így az intézet nélkülözni fogja az egységesség jellegét, mi okból törvényhatóságunkra vár a feladat, hogy a státust kötelezettségének mielőbbi teljesítésére kényszerítse. Ezt annál könnyebben teheti, mert minden jogfenntartás nélkül óriási áldozatokhoz a főgimnázium áthelyezéséért. Azt mindenesetre nagy örömmel látjuk, hogy a főgimnázium falai a földből már kiemelkedtek.

Nem kevesebb eredményt ért el törvényhatóságunk a kir. pénzügyigazgatóság felállításának kérdésében. Szinte lehetetlen állapot volt, hogy akkor, midőn már az 1889. évi XXVIII. t.-cikk kimondja a pénzügyigazgatóságoknak vármegyéenkénti felállítását, ami vármegyénk — alig egy-két vármegyével az országban — nélkülözze a közigazgatással legközelebb érintkezésben és kapcsolatban levő pénzügyigazgatóságot. Törvényhatóságunk e kérdést állandóan felszínre tartotta, sürgette, deputációval provokálta vármegyénk e fontos és jogos igényének kielégítését. Nem kis érdeme van az eredmény kivívásában vármegyénk főispánjának és alispánjának, kik személyes intervenciójukkal sokban hozzájárultak ahhoz, hogy vármegyénk székhelye valahára pénzügyigazgatóságot nyerjen. Tevékenységük ép oly eredményes volt a főgimnázium létesítése kérdésében is.

A pénzügyigazgatóság felállítását befajcsított dolog. A beérkezett pályatervek már felülbíráltak lettek. Az e hóban megtartandó törvényhatósági közgyűlés érdemben tárgyalni fogja.

Régen érezhető szükségét képez a vármegye közigazgatásának törvényhatósági távbeszélő hálózattal való ellátása. Állandó miseriája volt ez a közigazgatásnak még a kilencvenes évek eleje óta, mely részben a községek macakosságán, részben a községek szegénységén mindig megbicsaklott. Oka volt másrészt a sikertelenségnek az is, hogy a mindenkori kormányok vármegyénket mostoha elbírálásban részesítették s addig, amíg más vármegyék távbeszélő hálózatot államköltségen nyertek, nekünk a községek anyagi erejét kellett volna igénybe vennünk, s éppen e miatt huzódott majdnem két évtizeden át e sürgős szükségét képező kérdés, mely főleg a közigazgatás ügynevezett egyszerűsítése óta égetővé vált. Az előterjesztett alispáni jelentésből látjuk, hogy a távbeszélő hálózat létesítése elvben már keresztülvittetett. Sikertelt

a vármegye alispánjának mérsékelt államségélyt kieszközölni s tekintve, hogy az államségély évenként csak 25,000 korona erejéig vehető fel az évi munka-programmba, a létesítés részletekben valószínűleg meg. A csikszentmárton—tusnádfürdői összeköttetés az 1909. évi építési programmba felvétellett s ez még a folyó évben ki fog építtetni. 1910. évben a dítrói és karcfalvagyimesközéploki meglehetősen nagy vonal fog kiépíttetni 25632 korona államségéllyel, hogy remélhetőleg 1911-ben az egész vármegye közigazgatása távbeszélővel fog rendelkezni. A hiányzó összegeket a községekre kivetendő s a törvényhatóság által már jogérvényesen megszavazott törvényhatósági 1 százalékos pótdadóval fogják fedezni.

Hogy vármegyénk közbiztonsága és közrendszete bizonytalan lábbon áll, azt napról-napra tapasztalhatjuk. Ezt a statisztika elég kedvezőtlen adatokkal dokumentálja. Különösen a községek közbiztonsági viszonyai igényeltek sürgős orvoslást. Vármegyénk vezetősége ebben sem maradt hátra, mert két nagy horderejű szabályrendeletet alkotott, melyek éppen ez aggasztó állapot megszüntetését célozzák. Egyik a korcsma- és pánka-mérésekről szól, kimondván a törvényhatóság, hogy azok vasár- és ünnepponkon zárva tartassanak. A másik — nem kevésbé fontos szabályrendelet — a löfegyverek és löszerek használatát, illetve elárúsítását korlátozza. Ehez már csak a szigorú végrehajtás szükséges.

Jótékony cselekedete volt a törvényhatóságnak az árva- és szerethetáz létesítése is, mely a főgimnázium áthelyezésével kapcsolatos, miután a törvényhatóság 82,000 koronáért e célra megvásárolta a főgimnázium jelenlegi épületeit.

Vármegyénknek a kászoni öt község a nyergesi vízvázalású által annyira elzárt része, hogy a közigazgatás már a technikai nehézségek miatt sem érezhető befolyását elég hatékonyan. Sikertelt hálátam az iránt az intézet iránt, amely engemet nevelt és sok század magammal együtt azzá tett, ami vagyok; amely megadta az irányt a jövőm életemre, ellátott utávalóval és lelkesedéssel arra a pályára, amelyen több a tövis mint a rózsza, s amelyen ki arra realépett — nem önmagáért él többé.

Közgazdaságilag nem kevésbé fontos a legelőrendtartások és legeltetési szabályrendeletek alkotása, mert vármegyénkben a mezőgazdaságnak az állattenyésztés képezvén egyedül jövedelmező alapját, az okszerű, közös csordákban való legeltetés, az egyénekenkénti jogosultság megállapítása és számszerű korlátozása elengedhetetlen feltétel. A legelő feljavítási munkálatok, melyekre eddig absolute nem volt gond fordítva, szintén szabályrendeletileg állapították meg.

Ezek az alispáni jelentésnek csak nagy vonásokban kiemelkedő eredményei, annak egyes részeire még rátérünk. Egyet kétségtelenül láthatunk, hogy közigazgatásunk az utóbbi években nagy eredményeket ért el.

Dr. Élthes Gyula.

A csiksomlyói róm. kath. kántor-tanítóképző-intézet 50 éves jubileumára.

Irta: Péter Sándor tanító.

Ha léteben felemelkedve elgondolkozunk az élet — a mérhetetlen világoknak az isteni gondviselés által kijelölt renddel működése, folyamata fölött, akkor látja be az ember csak igazán — akiről el van mondva, hogy egy kis világ maga s aki magával az istenséggel is szembehelyezkedik olykor-olykor elvakultságában, hogy mily elenyésző, s a mindenségigeli összehasonlításban parányiságát meg nem határozható: »semmi«, ha a fizikai életet tekintjük.

Évezredek, talán számokban ki sem fejezhető milliók mértek alá és tűntek el az idő végtelenségében, az örökkévalóságban az emberi véges alkotásokkal egyetemben olykor nyom nélkül, örökre.

Egyedül a szellem, az az isteni szikra, mely az enyészett örök törvényének vasveszeje alatt összeomló fizikai élet hamvaiból diadalmasan kikertülve megújodik, s örökké él mind maga az Istenség, melytől eredetét vette és építő munkája az eszmék megtestesítésében — felépítésében áll; mely ha néha összeomlani látszik is, nem semmivé meg teljesen, hanem romjaiból újra kikel, újra feltámad s mint a vitorlás mag, mint az erjedés processzusának végrehajtó parányi eleme terjed szét a társadalomban a szellemi élet láncolataként.

Ezek a gondolatok töltik be lelkeket, midőn kántor-tanítóképző-intézetünk 50 éves jubileumának szentelek néhány sorocskát, mint ez intézetnek egykori gyármeke. Igazi őszinte öröm és lelkesedés halja át egész valóm, hogy szerencsés lehetek nagyon is halvány és gyenge karcolatban egy picinyke részben is leróhatni hálátam az iránt az intézet iránt, amely engemet nevelt és sok század magammal együtt azzá tett, ami vagyok; amely megadta az irányt a jövőm életemre, ellátott utávalóval és lelkesedéssel arra a pályára, amelyen több a tövis mint a rózsza, s amelyen ki arra realépett — nem önmagáért él többé.

Legyen a hála virága ányujtva ez igénytelen sorokban ezen intézetnek mindannyiunk részéről, kik nevelésének áldásait éreztük, éreztük és érezni fogjuk s amelynek mindannyian egy-egy vitorlást magvacskái — a benne letéteményezett krisztusi fonségek eszme — tömbnek erjesztő csirái és a társadalmi lelkei átültetői vagyunk, mint elemi népiskolai tanítók. Mi is voltaképpen egy tanítóképző-intézet?

Eszmék gyűjteménye, forrása. Eszméké, melyekre a társadalomnak szüksége van s melyek hivatva vannak a nép millióinak irányt jelölni úgy anyagi, mint erkölcsi életcéljának eléréséhez. Gyűjtő medencéje azon nemes eszméknek, amelyek kivált a zsenge gyermek lélekbe át-hordva, átültetve hivatva vannak annak az emberi szenvedélyek által felhányt durvaságait, görögnyeit elsimitani, talaját megmunkálni, jó maggal beültetni, hogy isteni eredetű méltó gyümölcsöt teremjen.

Munkája nem rövid, hanem örök időkre kihat. Mert azok az eszmék, melyeket az ő növendékeinek továbbítás, erjesztésképpen átad, mérhetetlen körre kiterjednek s lélekről-lélekre mintegy átöröklődnek, hogy aztán újra felrészülve, a haladt kor igényeinek kielégítéséhez szükséges tapasztalatokkal, irányelvekkel finomabb eszmékkel társulva ismét visszaterjenek a szellemi körforgás örök törvénye alapján, ahonnan kiindultak s újból előkezelve átalakított munkájukat megújodjanak, kikeljenek a fizikai, az anyagi élet hamvaiból s tovább és tovább uralkodjanak az idők végtelenségéig.

Ami tanítóképző-intézetünk is már Isten kegyelméből 50 éve szolgáltatja át növendékei kezébe a vallásérkölcös, hazafias nemes eszméit a magyar hazai társadalom százazreinek. Hogy mennyi szellemi alapozó munkát végzett ezen idő alatt, azt csak az tudja megközelítőleg is elgondolni és értékelni, aki leteti a hiuság köntösét és szemüvegét, amelyben és amelyen keresztül az elemi népoktatás még igen sokaknak elenyésző csekélységnek látszik és az élet elemi folyamatánál kezdő vizsgálódását azon egyszerű építési elv alapján, hogy először jön az alap és csak azután lehet az épület többi részei felrakni.

Igaz, hogy 50 év vajmi csekély jelentőségű lehet kivált egy oly egyén életében, akinek kizárólag az anyagi boldogulás képezi életét; de egy szellemi kulturális intézmény életében, mely a népnevelés magasoz eszméinek megvalósítása, a nemzeti élet jövőm boldogságának lehető elérése céljából létesült, itt már nagy dolog 50 év.

Pillantunk vissza hát tanítóképző-intézetünk születésére, tekintünk át röviden annak életét és fejlődését, szenteljünk egy pillanatot jelenének is, de oly röviden, amint egy ilyen hirlapi cikkeszék szük keretei azt megengedik.

Jelenlegi főgimnáziumunk egész 1857-ig kis gimnázium volt 4 osztályossal. Ekkor állított fel az V. és így tovább a többi felső osztály.

Történt pedig ez az akkori tanári testületnek már 1854-ben Haynald Lajos kancellari erdélyi püspökhöz felterjesztett memorandumára, amelyben a gimnázium teljes kiegészítését nagyon szükségesnek tartja. A halhatatlan emlékül főpásztor válaszában szintén üdvösnök találja a gimnázium fejlesztését, — amire igéretet is tesz — de még fontosabbnak tartja a Székelyföldön, a magyarság keleti védbástyá-

volt, egyuttal hideg- és melegvíz-medencékkel is el volt látva. Végre volt a frigidarium — hidegvíz-fürdő, fürdés végén lehűtés céljából. Ezen helyiségek kétszer vannak meg, miből következik, hogy külön volt a férfiak és külön nők fürdője. A sírok városába még érdekes a temető is; végül nagyon nevezetes a városba vezető út mellett a muzeum. Itt néhány bronz és márvány-szobor, több apró házi eszköz, edény, butor és lényűzési cikk látható. Az egyik terem közepén üveg alatt fehér agyagból készült különféle helyzetben fekvő emberalakok, a láva között feltalált emberek hü képmásai láthatók. A tudós Fiorelli ásatások alkalmával a megtalált emberi alakokról gipszle nyomokat készített, hogy az utókor lássa élő emberek fájdalmas vonaglásait, melyet a katasztrófa alkalmával elszennvedtek, Ime néhány kép azon városról, melyet 18 évszáz előtt elborított a Vezuv lávája. Minden része a sírok városának figyelemzet — memento mori. Még a Vezuvra kellett volna felmenni, de lebeszéltek, úgy d. u. 1 órákor vonaton vissza indultunk Nápolyba és ott megebédelvén, a hátralévő időt a nápolyi templomok megtekintésére fordítottuk.

Nápolynak közel 400 temploma és kápolnája közül csak néhányat tudunk megnevezni. Az érseki székesegyház S. Gennaro — Szent Januarius — temploma, három hajóju reneszanza menő gothstilban épült. Egy Nep-tun templom helyén 1272-ben Anjon T. Károly kezdte e domott építtetni s második utóda I. Róbert alatt 1323-ban fejezték be a építést. 1456-ban egy földrengés nagyon megrongálta, de I. Alfonz újból felépíttette.

Az Anjon királyoknak művészi kivitelű síremlékei, nagyszerű oltárképek, falfestmények és márvány-szobrok és 110 afrika szép gránit-oszlop ékesíti a templom belsejét. A sekrestye ajtaja mellett balra van eltemelve Nagy Lajos királyunk szerencsétlen végetért öccse, Endre, kit miként a sírfelirat a történeti igazságnak megfelelően mondja, feleségének Johannának családsága folytán 19 éves korában Aversaban megfojtották.

A templom falába rakott egyszerű köemlék sírírata ez:

Andreae, Caroli Uberti Pannoniae Regis F. Neapolitanorum Regi Joannae uxoris dolo et laqueo necato Ne regis corpus insepultum sepultum que facinus Posteris remaneret Franciscus Berardi F. Capicius Sepulchrum titulum Nomenque

P.

Mortuus Annorum XIX.

MCCCXIV.

XIV. Kl. octobris.

A jobboldali hajó keleti részén lépcsőkön lementünk a szent Januarius kápolnájába — Capella de Tesoro — hol a szent püspöknek teste nyugszik. 1608-ban 5 millió koronába került a kápolna. Itt őrzik két üvegcsében szent Januarius vértanúnak vért, a nápolyiak tapasztaláson alapuló hite szerint ez védelmet nyújt a Vezuv pusztítása és más nagyobb bajok ellen és évenként háromszor (máj. 6., szept. 19. és dec. 16.) folyóvá lesz. Legutóbb 1908. dec. 28-án a messina—calabriai földrengés alkalmával körmenetileg hordozták

körül. Szent Januarius Nápolyban született, Benevent püspöke lett és 305-ben a Diokletian-féle nagy keresztény-üldözés alkalmával szenvedett vértanú halált. Puteoliban, Nápoly közelében. Teste előzetesen itt temetett, 1497-ben azonban erkelyei szülővárosába vitettek, mikor az üvegcsékben levő megaludt vért a vértanú fejé közelébe hozzák, pezsgés közben folyékonyává lesz. Nem messze innen van a S. Chiara — szent Klára — dom aranytől ragyogó, széles boltozatával és világos helsejével felejtethetlen benyomást tesz az emberre. Szintén az Anjonk építették, gyönyörű síremlékek vannak benne, legszebb a nagy oltár mögött Róbert király síremléke.

S. Dominico Maggiore — szent Domokos — templom. A nápolyi főri családok temetkező helye. A mellette levő zárdában lakott nemcsak a középkornak, hanem minden időknek egyik legnagyobb és legmunkásabb szelme aquinoi szent Tamás, egyetemi tanár; itt van azon csodafészület, melyről a Ur Jézus az előtte térdelő tudósnak ezen szavakat mondta: Bene scripsisti de me Thoma, quam mercedem recipies — Te Domine! (Jól írtál rólam Tamás, mily jutalmat kívánsz — Téged uram) volt a szent válasza.

Még két szép Mária dómot és a jezsuiták templomát tekintettük meg, mely után a tengerpartra siettünk. Utközben azonban betértünk a régi királyi palotával szembe levő Franaesco di Paula — körtemplomba, mely a római Pantheon mintájára készült és az evangélisták és egyháztatyák szebbnél szebb szobrai ékesítik belsejét.

A tengerparton a hadikikötőt s hadihajókat akartunk látni, azonban nem volt a belépésre engedélyünk s így csak távolról láthattuk azokat. E helyett a tengerparton sétáltunk, a via Parthenope-n kerestem a rómaiak nagy nemzeti költőjének Vergiliusnak sírját, Capri-szigete meg a kegyetlen Tiberius emlékéit ébresztette fel lelkemben. Ujra meg újra elmerengtem a szép tájképen, közben beesteledett, siettünk a szállásunkra, mert még az esti vonattal visszateltt tértünk Rómába.

Goethe, Nápoly és Róma között ezt a kölönbséget állítja fel: mig az embernek Rómában kedve van tanulni, itten csak élni szeretne. A közmondás pedig Nápolyról ez: — vedi Napoli e poi mori — nézd meg nápolyt és azután halj meg. Szép-szép Nápoly, versenyez Konstantinápolylyal, de azt hiszem, mégis félelmetes otthon a Vezuv miatt.

Nagyepénteken április 9-én reggel érkezünk vissza az örök városba, a Vatikán területén, a szent Péter bazilikától balra, santa Marta nevű pápai záradokházba voltunk elszállásolva. 4 napig voltam (ápr. 9—12) Rómában s a négy nép alatt amint a mult és a jelen, a pogány-ság és a kereszténység, a mulandó és az örökkévaló, az igazság és a szépség emlékei között jártam, lépten-nyomon a meghatottság és érzékenyülés vett rajtam erőt s bár lelkem és érzeim a látott dolgok felfogására és megértésére képtelenek voltak, mégis valami ki-mondhatatlan jó érzés és öröm töltötte el szívemet s mitegy otthon éreztem magamat.

(Folyt. köv.)

jan egy tanítóképző-intézet és vele kapcsolatban egy négy osztályú elemi iskola felállítását s mindkettő helyéül a Székelyföld eszményi szép helyét: Csiksomlyót jelöli ki. Ő maga 12000 forint felajánlásával kezdi meg a gyűjtést, amely aztán lelkesedéssel indul meg a Székelyföldön, kiterjed Erdély többi részére, sőt „Magyarhonra” is, ahonnan 7175 forint gyűjtés érkezett be, összesen pedig össze 98548 forint, mint az iskolák alapítókéje. Ezzel megteremtí a hazafias főpásztor a tanítóképző-intézet jövőjét s megteszi az előkészületeket annak jövőendő életére.

A Szent Ferenc-rendi provinciától kikéri Simon Jukundián szerzetest, egy tiszta től métszett székely embert s Bécsbe küldi tovább képeztetés végett, hogy a képezdei igazgató-ságra előkészítse.

Kieszközi a cs. kir. vallás- és közoktatásügyi kormánytól a képzőintézet felállítására vonatkozó felsőbb engedélyt s ez 17561/2608. szám alatt augusztus 12-én kelt hirdetménye szerinti intézetünk „államilag nyilvánosnak, államilag érvényes tanítóképzési bizonyítványok kiadására jogosnak” nyilvánítja. De egyik legfontosabb és nemzeti szempontból legsarkalatosabb a kormány rendelete 2. pontja, mely a „lángoló hazaszeretettől hevílt főpásztor szívós kitaratása, közreműködése folytán látott napvilágot s mely így szól: „Célja leginkább az erdélyi egyházmegye számára tanítókat nevelni s így tanítási nyelve: a magyar”. Tehát tisztán magyar nemzeti alapra lekteti az intézet szellemi épületét, jövőendő életét. Ez pedig nagy dolog volt éppen abban az időben, midőn a dicső szabadságharc, s a nemzeti jogoknak durva letörése után oly sötét és szegényteljes korszak borult a nemzetre s mikor a bécsi kormány sok más tanítóképzőt beszüntetett, avagy magyar tanárait egyszerűen szélnek eresztette és helyüket osztrák beamterekkel töltötte be, célja lévén lerombolni az ifjúság lelkében a magyar nemzeti érzést és ábrándot.

Sőt mi több, a cs. kir. kultuszminiszteriumtól kieszközöl ösztöndíjakra 500 forintot, nagylelkűen megnyitja a saját tárcáját is és az iskolák pénzalapjából 375 forintot utal ki. Miután pedig a nagyszabedű cs. kir. főkörmányszék az intézet felterjesztett tantervét és órarendjét jóváhagyta, az intézet Haynald Lajos erdélyi püspök és Feszty Károly, mint az erdélyi helytartótanács képviselője jelenlétében P. Simon Jukundián vezetés alatt két évfolyammal és 26 növendékkel megnyit, hogy mintegy melegágya legyen a vallásérkölcös hazafias szent eszméknek, melyeknek szolgáltatába állította az ő halhatatlan emlékü alapítója.

Fájdalom, nem sokáig örökdíhetett a gyermek intézet fölött, mint erdélyi főpásztor, merl 1864-ben lemondott a pápa — IX. Pius — ellenezése dacára is, amely lemondásban és annak okozatában drágakó gyanánt tündöklők lángoló hazaszeretete.

Ugyanis, dacára annak, hogy az 1848. törvények Erdélyt egyesítették az anyaországgal, a bécsi cselszövény Erdélyben külön országgyűlés összehívását rendelte el, amely ellen Haynald egész befolyását latba vetette, két memorandumban is kifejtve ezen eljárás gonosz és igazságtalan voltát s midőn látja, hogy a nemzeti ügy érdekében tett mindezen küzdelme hiábavalónak bizonyul és megtörik a durva erőszakon, lemondott állásáról.

Áldott legyen az emléke és nagy lelke földi burkának minden kis porszeme, ki a Székelyföldön, a nemzetiségek nagy tengerének ezen szigetén a ma is fennálló és virág intézet felállítására és a testvér intézet teljes szellemi kiépítésére által a hazafias és nemes eszméknek mintegy gócpontjává tette e földet, alkalmas adva egyúttal a székelység gyermekeinek egy részét arra, hogy különben mostoha anyagi viszonyaik között felküzdhessék magukat oda, ahová az előtt csak a vagyon avagy magas származás nyithatót utat, szolgálva másrészt a magyar nemzeti állami eszme kiépítésének ama gondolatban és reményben s előrelátásban, hogy ennek a fajnak gyermekei már történelmi rendeltetésüknek fogva is — bárhová vezéri sorsuk e hazában — az általa alapított intézetbe letéteményezett magasztos eszméknek hűséges zászlóvivői, közvetítői lesznek.

Haynald után egy lélekben és érzésben méltó utód, Fogarassy Mihály foglalja el a püspöki széket, aki folytatja elődjének megkezdett munkáját azzal, hogy gondoskodik a III. évfolyam felállításáról is és a tanulmányi alaplól 1600 forintot utal ki részben az inté-

zet, részben pedig szegény tanulók segélyezésére, sajátjából pedig négynek 60 frtos 4 ösztöndíjat, amelynek áldásában részesülni magam is szerencsés valék.

Simon Jukundián megválik igazgatói állásától s 1873-ban Földes Józsefet nevezi ki igazgatóvá Fogarassy, s egyúttal póttanfolyamot is rendez a továbbképzés céljából a már végzett és ez intézetből kikerült tanítók részére.

Mig tovább mennék, a hála adóját óhajtom leróni egykori nemeslelkű és szeretett igazgatóm — Földes József — emléke előtt. Amily gyenge volt testben, ép oly nagy, nemes és erős volt lélekben. Szeretett mindnyájunkat, mint apa az ő gyermekeit. Atyai szigorúsággal párosult az a szeretet, amelynek idegszálaina lelkét igyekezett lelkünkbe önteni megerősítő sül a göröngyös tanítói pályára, hogy ne csüggedjünk az élet küzdelmeiben, mint ahogy ő nem csüggedett soha. Új irányt adott az intézet szellemének, sokat fáradozott és küzdött azért, hogy a vezetésre bízott intézetet a kor színvonalára emelje, de munkáját, küzdelmét nem tetőzhette be az anyagiak hiányában. Áldás emlékére és tanítványainak hálás kegyelele!

1878-ban Földes Fogarassyval a gyakorlóiskola felállításáról tárgyal s javaslatot is tesz az iránt, de a szép eszme ismét hátrébb szorítva fedeztet hiányában. 1882-ben Fogarassy meghalt s utóda Lőnhárt Ferenc lett. Az 1883. évben Trefort miniszter elrendeli a gazdasági ágak behatott tanítását az egész vonalon s egyúttal azt is, hogy a III. évfolyamot jó sikerrel végzett növendékek csak egy évi tanítói gyakorlat után bocsáttassanak tanképzési vizsgálatra, az államiaknál pedig felállítja a IV. évfolyamot.

A következő 1884. évben üli meg az intézet 25 éves jubileumát, amely alkalomra Földes igazgató — ki a levéltárt szigorú pontossággal vezette — megírta az intézet 25 éves történetét. 1888-ban az igazgató Lőnhárt püspökkel tervbe veszi a IV. évfolyam felállítását, de e tervet is újabb meghusította a pénzhiány. Ez évben készült el a gimnázium és tanítóképző intézeti tanárok nyugdíjszabályzata is, ugyszintén az intézeti tanulók kiutalása s sűrűn előforduló fogyelemi vélségek miatt megszűnt és szervezetet az internátus, vitétt át a képző a mo. lani gyakorló-iskolából és 30 év múlva nagy nehezen, a rendszeres isk. szolgálai álla is rendeztetett. Így egy-két lépéssel ismét haladt az intézet az áttétel után, növendékei évről-évre szaporodnak s mindennek dacára Erdélyben tanítóhiányról panaszkodnak; amiért is Lőnhárt püspök elrendeli, hogy akik a tanulmányi alaplól vagy püspöki segélyből tanulnak, kötelesek 5 évig az erdélyi egyházmegyében maradni, amiről mindenikünknek kötelezőt kellett kiállítani. Igaz, hogy ennek dacára is kicsuszott egy-egy az anyaországba. Ezt az obligót azonban feloldotta jelenlegi fenkőlt lelkű főpásztorunk, belátva, hogy tanítóhiány már nincs az erdélyi egyházmegyében. 1892-ben egy fontos miniszteri rendelet szabályozza, hogy csak legalább is 4 középiskolai osztályt végzett növendékek vehetők fel a tanítóképző intézetbe.

Ez időtájtban a nemes és szelidlelkű egyházmegyei főtanfelügyelő: Bálint Károly elhalálozván 25 évi működése után, egy kiváló és lelkes tanügyi férfiú: Gergely Ignác foglalja el helyét, aki ugy az anyakönyvek — mint más intézeti rendtartásra vonatkozólag sok üdvös intézkedést tett. Nevezetes és igazán pedagógiai finom érzésre mutató rendelet volt az is, amelylyel eltörölte az addigi fennálló ama rendszabályt, hogy a növendékeknek nemcsak tanítói, hanem kántori képességet is kell tenniük: akár vannak a természet által hanggal vagy zenei hajlammal megáldva, akár nem. Azután aki csak tanítói oklevelet óhajt, nincs kötelezve kántorira. De nagy érdeme volt a IV. évfolyam, a gyakorló iskola szervezése és a tanári létszám kiegészítése korában azon nemes elfogulatlanlansággal által, hogy a szükséges államszolgálat elvéhez hozzájárult.

Az 1897. év nagy változásokat hozott. Lőnhárt püspök meghalt, s helyébe az isteni gondviselés jelenlegi főpásztorunkat — gróf Majláth Gusztáv Károly ó nagyméltóságát — jelölte ki, aki oly sokszor megjelenik közöttünk, s jóságos lelkével, igazi apostoli szeretetével úgy a mi lelkünkben, mint intézeteinkhez nőtt, s aki atyai gondoskodásával és hozzájárulásával úgy anyagi, mint szellemi tekintetben az intézetet kiépítette, megszilárdította, az 1898/9.

tanévben a IV. évfolyamot felléltotta, a képzőintézettel szoros kapcsolatba levő gyakorlóiskolával egyúttal, ugyszintén a tanári létszámot is egyúttal felemelte. Legyen áldás munkálkodásán és egész apostoli működésén minél több, mert nemes lelkét ismerve tudjuk, hogy abból mi reánk is bőségesen jut, valahányszor arra szükségünk van.

Ugyancsak az 1897. évben szenderült jobb létre, egész utolsó percig lankadatlan kitartással és ritka pályaszeretettel küzdő és munkálkodó igazgatója az intézetnek: Földes József. Utóda a jelenleg is működő főd Karácsony József igazgató lett. Tanártársaival egyetemben, ifju erőben és szellemben vette át és vezeti az intézetet. Működésükről, egyéni értékükről szólan részemről tapintatlanság volna és a világ hízégsnek venné. Hálás kegyelettel adózom a régiék emlékének, őszinte tisztelettel és becsüléssel a jelenlegi tanári testületnek. Utóljára hagytam e kis történet betetőzőjeként egy érdemes és igazi tanügybarát nevét, mert ő is azt mondotta ez alkalommal, hogy összes tanügyi működésének koronáját fogja képezni a csiksomlyói tanítóképző intézet fölötti gondoskodás. És az ő eddigi tettei csakugyan igazolják lelkének ezen szép szavakban megnyilatkozott érzelmeit. Ez nem más mint Kovács Lajos kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő. S most, midőn intézetünknek nagyon is kicsiny dióhéjba szorított történetét befejeztem, még egyszer visszaillesztve a multra, csak arra utalok, hogy fennállásának 50 éve alatt az alapításban letett eszméket becsületesen, dusan kamatoztatta a társadalomban az szárnyai alól kibocsátott növendékek — tanítók működésében, kik szétmenve a magyar hazának legkülönbözőbb pontjaira, vidékeire, nemcsak faji, — hanem az intézetben beléjük oltott nemes érületüknél fogva is nem a tiszta magyar — mint nemzetiségi vidékeken annak a szép eszmének, a nemzeti állami eszmének — mely nagynevű alapítójának lelkéből kiáradva ez intézetet létrehozta, — hűséges terjesztői, erősítői és közvetítői voltak mindenkor. Igaz, hogy sok viszontagságon kellett keresztül menni s az anyagiak hiányában sok nélkülözésnek volt kitéve addig, míg a kor színvonalára emelkedhetett teljesen különösen, ha anyagilag teljesen nem is. Hogy most már vezetése, egész oktatásügye és szeretele színtén jó kezébe van letéve, ezt az egyházmegyei — mint kormányhatóság erre vonatkozó elismerő nyilatkozatai igazolják. Igaz, hogy midőn ideálja — a kor kívánalmainak megfelelően — már majdnem teljesen megvalósult, egy olyan választ elé állították az intézetet, hogyha tanári kar ellenvélménye és a tekintetbeni határozott álláspontja be nem falazza mellék kijárót, ma csak csonka intézet, — s talán egy évtized mulva még az sem, hanem csak hült helye mutatná a székelységnek, hogy itt állott valamikor. Ugyanis egy státusgyűlésen egy „érdeklődő” azon hirt pendítette meg, hogy a gazdasági ágak behatott tanulmányozása céljából jó volna a III. és IV. évfolyamot áttenni Radnóra. Ha ez sikerül, bizonyára nemsoká követte volna ezt a két alsó évfolyam átvitele is. De nem így történt. Hogy miért? azt fentebb röviden megemlítetttem. S hogy mit jelent ez a székelységre nézve, annak megítélését kedves olvasóimra és székely testvéreimre bízom. Ezzel véget is ért rövid történelmi leírásom. Aki igazán érdeklődik, különösen kártársam közül intézetünk kimerítő története iránt, az könnyen hozzájuthat. Igazán nagy fáradsággal, szakavatottsággal és az időszerű csoportosítás ügyes eltalálásával írta: főtisztelendő Karácsony József tanítóképző intézeti igazgató ur és 2 kor. 40 fill. ellenében kapható: Szvoboda Józsefnél (könyvnyomda) Csikszereében. Megérdemli e munka, hogy megrendeljük különösen azok, kik az intézetnek valaha növendékei voltak, mert becses tanulmányt nyújt a 188. lapon. Végül tájékoztatás gyanánt megemlitem, hogy a jubiláris ünnepség folyó hó 31-én délelőtt 9 órákor veszi kezdetét és 11 pontban van összeállítva, mely az intézet története végén is fel van tüntetve.

Kedves Kártársaim!

Azokhoz szólok most, kik ennek az intézetnek valamikor gyermekei, — növendékei voltunk, s kik most az élet küzdelemben munkálkodva hintegetjük ez intézetből kivitt eszmék magvait. Hacsak körülményeink megengedik, röjünk le hálánkat, kegyeletünket ezen intézetrel szemben az által, hogy 50 éves jubileuma alkalmával vegyünk részt az ünnep-

ségben, s tőlünk telhetőleg járuljunk hozzá ahhoz; hisz elsősorban nekünk ez szent kötelességünk, akiket szárnyai alól kibocsátott és kezünkbe ha nem is nagy — de a megélhetést biztosító kenyeret adott. Ne legyünk hátlatlanok az iránt a fészék iránt, amelyből egykor kikeltünk.

Anyánk ez nekünk, s ne várjuk, hogy örömmünepére, szecessziós keretben foglalt különös betűkből összeállított külön meghívóval hívjam meg mindeniküket, hanem igazi fiúi érzéssel és szívükben a hála virágbokréttájával jöjünk össze minél számosabban őt meg tisztelni s ezzel a kötelességtudás feljagtát megmutatni.

Végül hozzád száll fel lelkem hő főhása, mindenható Isten, ki az intézetet 50 éven keresztül atyai gondviselő kezéddel vezérelted a nélkülözések között is az élet tengerén, s a biztos révbe eljutni megengeded.

Legyen áldott azon a munkán és eszmék ültetvényén, amelyet a szárnyai alól kibocsátott tanítók száza a magyar haza és nemzet javára s a te dicsőségére a társadalomban végzettek és végeznek, hogy bő gyümölcsöt teremjenek, áldásuk kihasson végtelen időkig. Vezérelje a jövőben is atyai szent kezéd tovább és tovább, s engedj, hogy a benne töké gyanánt letett eszmék és nemzeti ideálok nagyban hozzájáruljanak a magyar kultúra és nemzeti eszme épületének felrakásához; virágozzék és számtalan terebelyes fát teremjen az a sok kis mustármag, melyet elültet, s melynek árnyékában és szellemében boldog legyen a nemzet, a haza végtelen időkig.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Főispánunk mint munkatárs.** Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt erkölcsi támogatásával nagyszabású történelmi és politikai munka jelenik meg. Címe a Politikai Magyarország. Főszerkesztője Szász József országgyűlési képviselő.

A munka 3 főrészből áll: 1. rész, amelynek célja kidomborítani, hogy Magyarország fennmaradása, ereje, minden nagysága egyetlen törekvéstől nyert tápot, életet: az önállósághoz, függetlenséghez való töretetlen ragaszkodásból; minden dicsőségét ez hozta meg. 2. rész: A politikai életünk alapjainak és tényezőinek ismertetése. Államiságunk eszméinek kidomborítása. 3. rész: Politikai szereplők lexikonja, mely felöleli az önállóságukért folytatott munkában részt vett összes szereplőket.

Munkatársak a politikai és történelemtudományi irodalom legkiválóbbjai. Ott látjuk közöttük vármegyei főispánját Kállay Ulult, ki ismert szaktudásával sokban hozzájárul a munka teljes sikeréhez. A nagyszabású munkára felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** A folyó hó 24-én megtartandó törvényhatósági közgyűlésnek tartalmas tárgysorozatot a folyó hó 19-én tárgyalta le a vármegye állandó választmánya, Kállay Ulult főispán előktele a lat.

— **Doktorrá avatás.** Ditrői Puskás Levente ügyvédjelöltet folyó hó 15-én a kolozsvári Ferencz József tudomány-egyetemen tudorává avatták. A szép sikerhez gratulálunk.

— **A csiksomlyói pünkösdi ajtatósságok sorrendje.** Pénteken: délután 4 órákor püspök urunk ünnepélyes fogadása, délután 5 órákor szent beszéd a hegyen, a szent Antal kápolnánál; délután 6 órákor vespernye és szent beszéd a templomban. Szombaton reggel 5 órákor szent beszéd a hegyen, a szent Antal kápolnánál; délelőtt 10 órákor ugyanott szent beszéd; délután 5 órákor vespernye és szent beszéd a templomban. Vasárnap; reggel 5 órákor szent beszéd a hegyen, a szent Antal kápolnánál; délelőtt 8 órákor beszéd a templomban és 10 órákor ugyanott szent beszéd és ünnepélyes szent mise. Mind a három napon gyónatás délelőtt, délután a zárdában, a gimnázium és képezde épületében. Szent mise délelőtt minden órában. A szent áldozás a zárda alsó folyosóján reggel 6 órától. Pünkösdi napján senki se távozzék, mielőtt szent misét nem halgatott.

— **Országos vásár.** Folyó hó 18-án kezdődött meg a szokásos országos vásár. A felhajtás meglehetősen nagy volt érzvasmarhákban, mi főleg a még mindig érezhető takarmányhiánynak tulajdonítható. Ehez képest az árakban is aránylag csekély emelkedés volt konstálható. A szarvasmarhák általában a takarmányhiány folytán szánandó állapotban voltak. Az országos kirakodó vásár folyó hó 21-én lesz.

— **A József Királyi Herceg Szanatorium Egyesület évi közgyűlése május hó 23-án lesz Budapestben.** A közgyűlésre felutazóknak a kereskedelmi miniszter feláru vasuti jegyeket engedélyezett. A jegy 8 napra, 20-tól 28-ig érvényes. Bővebb felvilágosítást ad a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület titkársága, Budapest, IX., Lónyai-utca 47. szám.

A csiksomlyói róm. kath. tanítóképző-
ntézet ötven éves fennállásának emlékére 1909.
évi május hó 31-én, délelőtt 9 órakor jubileumi
ünnepélyt rendez, a következő műsorral. D. e.
9 órakor szentmise Te Deummal s Mária-
Kongregációba a Szent Ferenc-rendi szer-
zések kegyeleplombán. A szeminárium nagyter-
mében: 1. Ünnepi dal zenekísérettel, Kreuzertől;
előadja az ifjúság. 2. Megnyitó beszéd, tartja
Bálint Lajos főesperes, egyh. tanfelügyelő. 3.
Az intézet 50 éves történe méből részleteket
ad elő Karácsony József igazgató, szerző. 4.
Ébresztő, Goll J.-tól; férfiak zene- és harmo-
nium-kísérettel. 5. Olvén év: Ünnepi óda,
szavalja Zsögön Zoltán tanár, szerző. 6. Az
intézetben végzett tanítók nevében alkalmi
beszédet tart Todor István tanító. 7. Öseink emléke,
Hubertől; férfi kar zenekísérettel: éneklő az
intézet növendékei. 7. A szentek unokáihoz,
Mindszenti Gedeontól; előadja Szántó Ádám
III. éves növendék. 9. Befejező beszédet tart
nagyemlékségi gróf Majláth Gusztáv Károly
erdélyi püspök ur Óexcellenciája. 10. Király
induló Huber K.-tól; zenekísérettel éneklő az
intézet növendékei.

Az ünnepélyt ébéd követi. A kik az ebéden
részt óhajtanak venni, az igazgatóságnál május
30-ig jelentsek be. Egy teríték ára 3 korona.
A kik tevédsébből meghívót nem kaptak, ez
uton tekintsek magukat meghívottaknak.

Adóleírás a fagykárak miatt. Felhívjuk
a birtokosok figyelmét, hogy a mostani fagykárak
következtében adóleírásokat kérhetnek a károsultak,
mert erre a törvény jogosít.

**Állami nyugdíjasok a törvényhatóság
szolgálatában.** A helygminiszter fontos rende-
letet intézett e hó 5-éről az összes törvényhatóság-
gokhoz, amelyben anyagi felelősség mellett meg-
hagyja, hogy azon állami nyugdíjasok, kik a tör-
vényhatóság részéről akár ideiglenes, akár rendszeres-
ített állásokban alkalmaztatnak, esetül-estire beje-
lentendők azon miniszteriumhoz, amelynek körze-
tében tartozó állami hivatalnál szolgáltak. Kötele-
zővé teszi ezt a rendelet azért, hogy az illetők
állami nyugdíjára aránylagosan redukálható legyen.

A robot megszüntetése. A jobbágyiságot
Kossuth Lajos törölte el. A jobbágyi robotnak füm-
marant nyomait most törölte el Kossuth Ferenc.
Arad megye fölött a kereskedelmi miniszterhez az
1890-iki I. t. c. 25. szakaszának eltörlése végett.
Ez a szakasz azt rendel, hogy az utadót nem
fizető szegény ember három napi robottal váltsa
meg ezt a kötelezettségét. Ez bárbar intézkedés is,
de a fűmirtásához szükséges apparátusra rá is
fizetett a kincstár. Most Kossuth Ferenc a köz-
utakról alkotandó törvény tervezetében kimondja
ennek a közszolgálatának az eltörlését.

A király és Zepelin léghajója. A német
trónörökös legutolsó látogatása alkalmával Fe-
renc József király azt a kívánságát fejezte ki,
hogy szeretné a Zepelin-féle léghajót látni,
„ha már Isten különös kegyelméből megadta
neki, hogy élete alkonyán megérhesse minden
emberi álmok álmának megvalósulását.” De
Vilmos császár is szeretné, ha szövetségstársára
láthatná a birodalmi léghajót s ezért majdnem
biztos, hogy július közepén, amikor Ferencz
József király és a német trónörökös Ischlben
lesz, módját fogják ejteni, hogy Ferencz József
király megnézze a német birodalmi léghajót
röplében.

Iskola vizsga. Csikborzsován a himlő-
járvány miatt dr. Balló István kir. tanfelügyelő
rendeletére f. hó 15-én volt az 1908—1909-ik
tanévet bezáró iskolai nyilvános vizsga. A
nagy számban megjelent érdeklődő közönség
megelégedéssel tapasztalta, hogy nemcsak az is-
kolának, hanem az életnek is tanulnak. Az elért
eredményben nagy része van Incze Dénes tan-
ítónak, ki szak tudásával és odaadó lelkiismer-
etességével iskoláját magas színvonalra emelte.

**Vizsgálatok rendje a csiksomlyói róm.
kath. tanítóképzőben az 1908—1909. tanév
végén.** A IV. évfolyam osztályvizsgálata má-
jus 22. és 24-én. Beiratások a tanképesítőre
június 2-án. Írásbeli tanképesítői vizsgálatok
június 3., 4. és 5-én. Szóbeli tanképesítői vizs-
gálatok és kántori vizsgálatok június 14-én és
a következő napokon. I., II., III. évfolyam ma-
gántanulók írásbeli vizsgálata június 17. és 18.
I., II. és III. évfolyam magántanulók szóbeli
vizsgálata június 19. I., II. és III. évfolyam
osztályvizsgálata június 21., 22., 23. és 24-én.
A gyakorló-iskola vizsgálata június 17. Évzáró
értekezlet június 24. Június 29. Te Deum szent
misével és a tanév bezárása.

A Liga sorsjegye. A gyermeknapokkal
még nem ért véget az Országos Gyermekvédő
Liga nemes akciója, amelyet az elhagyott és
züllesnek indult apróságok érdekében indított.
Nagyszabású tárgysorsjátékot is rendez az idén,
amelyen revanssal szolgál a jólelkű adakozók-
nak. A Liga sorsjegyei közül ugyanis vala-
mennyi nyermi fog, legalább is arany- vagy
ezüsttárgyat. A népszerű intézmény nagy tö-
megben, kedvezményes áron jutott a külön-
böző értéktárgyakhoz s az ugynevezett peches
emberek is nyugodtan várhatják a húzás ter-
minusát: 1909. július elsejét.

Esküvő. Szabó József gyergyószentmik-
lósi csendőrszervező f. évi május hó 16-án
vezette oltárhoz Kovács Irmát, Kovács Antal
csikszentmiklósi igazgató-tanító leányát.

Kis papok felvétele. Az erdélyi egyház
megye püspöki hivatala tudatja az édekelte szülök-
kel és tanulókkal, hogy a növendék papokra pá-
lyázók felvétele július 2-án, reggel 8 órakor Gy-
ulahegyvártól történik. Azért azok, akik a papi életre
kedvet és hivatást éreznek és a VI., VII., VIII.
osztályt, illetve az érettségi vizsgát sikerrel végöz-
ték: ott jelenjenek meg személyesen. Előbb, már
június 29-én be kell adni a kéziratos pályamű-
veket a köznevelési helyi fő-
gimnázium igazgatójához a: keresztlevelet,
orvosi bizonyítványt és az osztály elvégzéséről ta-
nuiskodó értesítőt illetve bizonyítványt. Érettségivel
gyengébb tanulót is felvesznek: a VI. és VII. osz-
tályból pedig azokat, akiknek nincs egy elégsége-
sük sem, visceletik pedig legelőbb szabályszerű.

Füredő-megnyitás. A csikszeredai ás-
ványfürdő ünnepélyes megnyitása 1909. május
23-án, vasárnap lesz. Jó ételről, italokról és
zenéről gondoskodik a tulajdonos, valamint
társaskocsi közlekedésről.

KÖZGAZDASÁG.

**A „Hermes” Magyar Általános Váltóútlei Rea-
vénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdé-
forgalomról és pénzügyről.**

Budapest, 1909. május 13.

Az elmúlt hét a budapesti értéktőzsdén vál-
tozatlanul szilárd irányattal folyt le. A bel-
politikai viszonyok kedvezőtlen alakulása foly-
tán lehanyatlott árfolyamok a mindinkább foko-
zódó üzletkedés következtében a szenvedett
csökkenés nagyrészt behozták. Az üzletkedv
növekedése, valamint a spekulációnak mind-
nagyobb mértékben való érvényesülése, első-
sorban a pénzügyi állandó javulásával hozható
összefüggésbe, melynek folyamán a hiva-
taltal bankkamatlábnak leszállítása a közel
jövőben valószínűnek mutatkozik. A bankamat-
lábnak leszállítása természetesen rendkívül szil-
árdító javuló piacára, mely hatás már előre
is mutatkozik, úgy a koronajáradék, mint a
magyar kir. kincstárjegyek és az összes zálog-
levelek iránt nyilvánuló keresletben.

A helyi értékek piacán ismét előtérben
állottak a rimamurányi vasmű részvényei, mely
papirban nagy üzlet fejlődött ki. Az építő
ipari papirokban szintén tartós az emelkedő
irányzat; lényegesebb árfolyamemelkedést tü-
ntetnek fel a közszékhány és téglagyár, István-
téglyagyár, a Budapest-Szent-Lőrinci téglagyár,
a Magyar keramiagyár és az Ujlaki téglagyár
részvényei, mely utóbbi részvények utáni elő-
vételi jog szintén élénk kereslet tárgyát képezte.
Ezen elővételi jogok árfolyama egészen 3 ko-
ronán felül emelkedett.

A sorsjegypiacon továbbra is érdeklődés
mutatkozott egyes sorsjegyek iránt, és az
összes sorsjegyek árfolyama emelkedő irány-
zatot követ.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a
következők:

	Máj. 6.	Máj. 13.
4% magyar koronajáradék	—	93.60 93.60
Magyar kereskedelmi részv.	—	589 — 591.50
Rimamurányi vasmű részv.	—	571.75 576.50
Közszékhány és téglagyár részv.	—	501.50 529.50
Budapest-szt-lőr. téglyagyár részv.	—	407.50 420.—
Ujlaki téglyagyár részv.	—	323 — 338.50
Északmagyarországi közszékh. részv.	—	289 — 291.—
Magyar ált. közszékh. részv.	—	630 — 655 —

NYILTTÉR.

(E rovatban közlétekről nem felelős a szerkesztő.)

Tisztelt Deák Elek úr!

Igaz, hogy belenyulok a szilvaizes fazékba,
de nem az egyes testületek kasszájába. Az is
igaz, hogy mint birtokos cimber gyermeke
munka után szeretek a pázsitos helyeken fe-
küdni, de nem egyebütt. Különben engem a
kaszinóból nem golyóztak ki, a Teutsch ven-
deglőből nem dobtak ki s a szememet se ütö-
ték ki azért, amiért fejtestől-lábastól látoit a
földön s tenyérbeli párjajokat vívtam.

Bíráskodásával és hosszú közszolgálatával
se dicsekedjek sokat, hanem a helyett számol-
jon le egyéb multjával. Zászlóját se bontogassa
nagyon, legfeljebb az ön színet a „feketét”, a
többi szín más embereket illet.

Nyilatkozatára nézve annyit jegyzek meg,
hogy az ott aláírt egyének 3 kivételével 3-lizesi
erdőpásztorok, kiknek ön elnöke s így a fenn-
förgő erdőügyek miatt presszionálva voltak az
aláírásra. Ha szabályszerűen hívta meg e tárgy-
ban a gyűlést és szabályszerűen hozatta az
ellenem ön által hozott határozatot, úgy az
általam közölt nyilatkozat aláírásával miért nem
iratta alá azt? Még 10 lett volna!

Legutóbbi országos vásárunk bonyodalmas-
ságát illetően, a mondandó vagyok, hogy azért
pereljen a naptárszerkesztőkkel, miért tették
húsvét első napját a mi állatvásárunk első nap-
jára.

Ezenkívül ha valami eltérés volt, úgy azért a
k. bíró mindig helyt fog állani.

Hogy a község terhekkel küzd, annak sem
én vagyok oka, mert midőn jeleni helyemet
elfoglaltam a község, 80000 korona pénzbeli

adóssággal küzdött. Azután miért kellett erdőt
mérni és iskolát építeni, hisz jó lett volna
a dűledező félben lévő régi ház is!?

Végül jelen alkalommal még csak annyit
jegyzek meg: »nem jó melyik tyúk sokat kot-
kodással.

Szépviz, 1909. május 16.

Gaggi István.

Szerkesztői üzenetek.

Szemlélt. Azoknak a zsürioknak csak a látszata
olyan; ne tessék félreérteni.

D. I. Könyves sorában az a csodálni való, hogy
megtörtént. Munka a sorok nemesek kedvesek, de
látszik rajtuk, hogy szívből jönnek. Fő az érzés!

3285—909. líkvi szám.

Árverési hirdetés kivonat.

A csikszeredai kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Groszmann
Ödön végrehajthatónak Kerekes József végre-
hajtást szenvedő elleni 500 korona tőkeköve-
telés és járuléka iránti végrehajtási ügyében,
a csikszeredai kir. törvényszék területén levő,
Zsögöd község határában fekvő, a csikszeredai
2046. sz. tjkvben A + 2. rsm. 6770/1. hrsz.
ingatlan belső részéből végrehajtást szenvedőt
megillető fele rész jutálékára 2895 korona
kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy
a fentebb megjelölt ingatlan jutalék az 1909.
évi június hó 5. napján délelőtt 9 órakor
Zsögöd község határában megtartandó nyilvános
árverésen eladni fog azzal, hogy az ingatlan
jutalék a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron
eladtni nem fog és hogy vevő a bánatpénzt a
végrehaj. nov. 25. §. értelmében kiegészíteni
költes.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan
becsárának 20% -át készpénzben, vagy az 1881.
évi LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november hó 1-én
3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet
8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a
kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. évi
LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek
a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csikszereda, 1909. évi március hó 3-án.

A csikszeredai kir. törvényszék,
mint telekkönyvi hatóság.

Geczó Béla,
kir. tszéki bíró.

A legelőbb bevásárlási forrás
FEKETE VILMOS
Illatszertárában, Csikszereda

Kaphatók a legfinomabb illatszerek
dekagramonként és mindennemű
araz- és kézipótló szerek. Gyógy- és
virágszappanok

Az Inda-sósorszesz fölérakata.

Petrol-hajszesze korpá és hajki-
hullás ellen Hajrak-regenerator
az ő-zülő hajnak visszadja az ere-
deti ifjokori színet, valamint min-
dennemű különlegességek raktára.

**A Thymol és Stomatin fogápoló sze-
rek a legjobbak. A Trifoleum (haj
petrol) hőljyeknek állandó hajpo-
lához nélkülözhetetlen. — A Honey
Jelly a legjobb kozmetikum.**

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltek.

18

Sz. 180—909.

Árverési hirdetés.

Csiksomortán közbirtokossága részéről köz-
hírré tesszük, hogy a nevezett közbirtokosság
tulajdonát képező és Sulca-völgyére hajló Kö-
vessarok erdőrészt mintegy 35 kat. hold kiter-
jedésű területen levő és 255885 m²-re becsült
lucenyő hasznos eladása iránt Csiksomortán
község határában 1909. évi május 28-án dél-
előtt 9 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybe-
kötött nyílt szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 184185 korona (száznyolcvan-
négyezer száznyolcvanöt korona).

A kikiáltási ár 10 százaléka bánatpénz-
képpen az árverési biztos kezéhez leteendő.
Az egykoronás bélyeggel ellátott zárt aján-
latok szintén 10 százalékos bánatpénzzel vagy
megfelelő óvadékképes értékpapírral látandók
el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő
az árverési és szerződési feltételeket ismeri és
magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Az árverési feltételek és a becslésre vo-
natkozó közelebbi adatok a csikszeredai m.
kir. erdőgondnokságnál és a közbirtokosság
elnökénél megtekinthetők.

Az erdőben lafelvétel csak a csikszeredai
m. kir. erdőgondnokság előzetes engedélyével
eszközölhetők.

Csikszereda, 1909. május hó 18-án.

Pálffy András, Ferenccz János,
bírt. jegyző. bírt. elnök.

78—909. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré
teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszék
1908. évi 15501. számú végzése következtében,
dr. Fejér Antal ügyvéd által képviselt, a Csik-
szeredai Takarékpénztár javára, 1120 korona s
jár. erejéig 1909. évi január hó 14-én fogana-
tosított kielégítési végrehajtás útján le- és
felülfoglalt és 2890 koronára becsült következő
ingóságok u. m.: 1 drb. Wertheim-szerkény,
juhok, lovak, szarvasmarhák és gazdasági fel-
szerelések, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járás-
bírószág 1908. évi V. 1345. számú végzése
folytán 1120 korona tőkekövetelés, ennek 1908.
évi május hó 21. napjától járó 6%, kamatai,
1/2% váltó díj és eddig összesen 148 korona
47 fillérben bíróság már megállapított költsé-
gek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán,
Csikdelnén leendő eszközésére 1909. évi ju-
nius hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája
határidőül kitétik és ahhoz a venni szándéko-
zó oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az
érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és
108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett,
a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron
alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat
mások is le- és felülfoglalták és azokra kielé-
gítési jogot nyertek volna, ezen árverés az
1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek
javára is elrendelhetik.

Csikszereda, 1909. évi május hó 6-án.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

LÁZÁR PÉTER és FIA
DIVAT- ÉS KÉZMŰÁRU ÜZLETÉBEN
Gyergyószentmiklóson
egy jó bizonyítványokkal rendelkező
FIATAL SEGÉD
azonnali belépésre elfogadtatik.
1—2

Egy vidéki községben egy jó forgalmu
szatócs-üzlet

Ital- és dohány-áruval együtt a legked-
vezőbb feltételek mellett haszonbérbe kiadó.
Hol? — Megmondja e lap kiadóhivatala.

TŰZIFA ELADÁS.

Miklós Antalnál Csikcsicsón 30—40 fu-
var hulladék fenyőfa 2 fogatu fuvaron-
kint 7 koronáért, esetleg egy tömegben
3 is eladó. 3

A községi jegyző urak figyelmébe!

A m. kir. honvédelmi miniszter
ur öngyméltóságának az 1909.
évt. é. 4207. szám alatt kelt ren-
delet értelmében az összes köz-
ségeknek szükségessé vált az alant
::: lenyomott két darab

RUGGYANTA BÉLYEGZŐ.

JELENTKEZETT

tényleges szolgálata
katonai kiképzetésre való bevonulásra.

..... 19 hó nap.

bíró. jegyző.

Érvényes behívójege helyett

tényleges szolgálata
katonai kiképzetésre való bevonulásra.

..... 19 hó nap.

bíró. jegyző.

Megrendelő: Szvoboda József
üzletében Csikszeredában.

OLCSÓ BOLTI BERENDEZÉS!
Állvány és pudli jutányos áron
eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Kőbányai sör- és ásványvíz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-u. 5. || Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t. Főraktár Csikszereda részére: FÄHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegyzék, azonnali palackosero mellett: Kászoni Salutaris és Röpáti 1 literes palackban 20 fill. r, felliteres palackban 17 fillér, nagybani vételnél árendemény. Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Boroszlói, Boross, Borhegy, Előpa-ak, Gloria, Feherkői, Felsőrakosi Maria, Boholt, Kászonyakabfalva bo-pataki, Hargitfaliget, Matild, Székely Selters és Satojki gyógyvizek.

Kapható bordóban és naponta frissen töltött palackban az ország-szerte elsőrendű minőségűnek elismert Hagenmacher-féle következő fajta sörök: „Király”-sör. — „Sátoni úti”-sör. — „Bajai”-sör.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszeredai vasuti állomásra szállítva értendők.

Kiváló gyógyhatású erős tápszert tartalmazó Tojás és csokoládé Cognac

különösen lábadozók, aggok, betegek és gyermekek erősítésére is orvosok által nagyon ajánlatik. Kizárólagos elárúsítási helyek: Csikszeredában: Michna Felsőfüzei- e omego-, bor-, likör és cognac kü.önlegességok, bórca talp-ületében. Madéfalván: Erdélyi Ákos va. ülvendéglőjében. Csikszépvizen: Teutsch György üzletben. 2-3

Eladó ház.

Csikszereda város közepében, az Erzsébet ut mellett és a piacfértal szembe jó fekvésű, szélesesdes, kifogástalan talajon álló. Darvas Peter és neje M. hes Mari, a tulajdoniukat képező két kőház egyikét, illetve 1908 évben épült 4 nagy szoba, konyha, 4 nagy pince és köistaloból álló külön lakreszt, amely (24000) huszonegyezer koronaig tükzár ellen biztosítva van és bármily középrangu urnak alkalmas, igen kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladják.

Értekezni és vásárt kötni lehet eladók kal az eladó épület mellett levő 131. sz. alatti saját házukban. 3-9

95-909. végrl. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közlirre teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszék 1909. évi 25. polg. számu végzése következtében, dr Fejér Antal csikszeredai ügyvéd által képviselt, a Csikszeredai Takarékpénztár javára, 4000 korona s jár. erejéig 1909. évi január hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfogalt és 2890 koronára becsült következő ingóságok u. m.: az 1908. évi V. 1345. számu végrehajtási jegyzőkönyvbe felsorolt ingóságok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járás-bíróság 1909. évi V. 90. 2. számu végzése folytán 4000 korona tökévelés, ennek 1903. évi november hó 24-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 195 korona 17 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedett lakásán Csikdelmén leendő eszközésére 1909. évi június hó 3. napjának délelőtti 10 órája határidőül kützetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csikszereda, 1909. évi május hó 6-án.
Molnár Sándor.
kir. bír. végrehajtó.

MEISEL BERNÁT

MADÉFALVI FÜRÉSZGYÁRÁRÁL

kapható az építkezéshez szükséges mindenféle fűrészáru és gyalult deszka, kerítésnek alkalmas szelideszka, továbbá cándra és fűreszpor. Elfogad egyesektől deszkát gyalulás, valamint fenyőönköt felvágás végett.

Sz. 4949 909. tkvi.

Árverési hirdetés.

Ilj. Botár Béla csikszeredai lakos végrehajtónak Imre Károly plebános Govasdiak lakos, Imre László csikaplócái lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés Imre Károly ellen 1162 kor. 33 fill. tőke, ennek 1905. évi április hó 12. napjától járó 5% kamatai, Imre László ellen 111 kor. tőke ennek 1905. évi április hó 12. napjától járó 5% kamatai, mindkét végrehajtást szenvedéssel szemben 185 kor. per 33 kor. 60 fill. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 28 kor. 90 fillér és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §. alapján és a 145. §. értelmében a csikszeredai kir. törvényszék területén levő, Taplócá község határában levő, a csikaplócái 2594. sz. tkjében A f 1. rsz. 6976. hrsz. ingatlanból Imre László jutalekára 107 K., 1033. sz. tkjében A f 1. rsz. 9733-9738. hrsz. ingatlanból Imre László megillető jutalekára 58 kor., 669. sz. tkjében A f 1. rsz. 7450-7453. hrsz. ingatlanból Imre Károly és Imre László jutalekaira 15 korona, 670. sz. tkjében A f 1. rsz. 8400 b 1., 8400 b 2. hrsz. ingatlanból Imre László és Imre Károly jutalekaira 10 kor., Imre László nevében álló a csikaplócái 667. sz. tkjében A f 1. rsz. 1037 2. hrsz. ingatlanra 14 kor., 2. rsz. 1689. hrsz. ingatlanra 21 kor., 3. rsz. 1793. hrsz. ingatlanra 17 kor., 6. rsz. 4544. hrsz. ingatlanra 2 kor., 7. rsz. 5475 1. hrsz. ingatlanra 8 kor., 8 rsz. 8324 a, 8324 b. hrsz. ingatlanra 21 koronában megállapított kikiáltási árban, a csikaplócái 664. sz. tkjében A f 1. rsz. 7612, 7613. hrsz. ingatlanból Imre Károly jutalekára 2 kor., 2. rsz. 7624., 7625. hrsz. ingatlanból Imre Károly jutalekára 6 kor., a csikaplócái 627. sz. tkjében A f 1. rsz. 4935-4941. hrsz. ingatlanból Imre Károly jutalekára 2 kor., 951. sz. tkjében A f 1. rsz. 7478-7479. hrsz. ingatlanból Imre Károly és Imre László megillető jutalekára 6 kor., 401. sz. tkjében A f 771., 772. hrsz. ingatlanból Imre Károly és Imre László jutalekára 79 kor., Imre Károly nevében álló a taplócái 67. sz. tkjében A f 3 rszám 1869. hrsz. ingatlanra 11 kor., 4. rsz. 1642. hrsz. ingatlanra 5 kor., 10. rsz. 2281. hrsz. ingatlanra 6 kor., 13. rsz. 3114. hrsz. ingatlanra 19 kor., 17. rsz. 3544. hrsz. ingatlanra 4 kor., 18. rsz. 8744. hrsz. ingatlanra 7 kor., 13. rsz. 3373. hrsz. ingatlanra 7 kor., 24. rsz. 6244. hrsz. ingatlanra 3 kor., 26. rsz. 7738., 77-0. hrsz. ingatlanra 7 kor., 30. rsz. 8833 a., 8832. hrsz. ingatlanra 20 kor., 34. rsz. 8750/2. hrsz. ingatlanra 7 koronában megállapított kikiáltási árban Imre Károly és Imre László nevében álló a csikaplócái 68. sz. tkjében A f 1. rsz. 101., 102. hrsz. belsőségre 160 korona, a taplócái 1840. sz. tkjében A f 1. rsz. 1124. hrsz. ingatlanból Imre László jutalekára 3 kor., 2. rsz. 5369. hrsz. ingatlanból Imre László jutalekára 10 kor., 3. rsz. 5381. hrsz. ingatlanból Imre László jutalekára 8 koronában megállapított kikiáltási árban a csikaplócái 1167. sz. tkjében A f 1. rsz. 10339-10352. hrsz. ingatlanból Imre László megillető 1/3 ed rész jutalekára 31 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik azzal, hogy a fent megnevezett belsőség a kikiáltási ár felénél, többi ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatulni nem fognak és hogy vevő a bánatpénzt kiegészíteni köteles. Az árverés megtartására határidőül 1909. évi június hó 30. napjának délelőtti 9 órája Taplócá község házához tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételárat két egyenlő részletbe és pedig az elsőt az árverés napjától számított 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt minden egyes vételári részlet után 5% kamataival együtt kifizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítani. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követő esedékes adókat és átruházási illetéket viselni. Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedése napján lép. A vevőnek a veteli bizonyítvány kiadatulni, ha az árverés ellen előterjesztés vagy utóajánlat be nem adatulni. A tulajdonjog vevő javára csak vételár teljes lefizetése után kebelezetnek be. Az árverési feltételeknek eleget nem tevő árverési vevő ellen a végrehajtási törvény 185. és következő §§-ai nyerne alkalmazást.

Csikszereda, 1909. március 28.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Geczó Béla,
kir. törvénzségi bír.

Meghívó

A Csiktusnadi Gyógyfürdő Birto-kosai Szövetkezetének Tusnad-fürdő, 1909. június hó 6-án d e. 11 orakor megtartandó RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgyai:

- 1 Az 1908 évi mérleg, nyereség-és veszteség számla előterjesztése.
 - 2 Az igazgató-ág és felügyelő bizottság jelentése; az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentés megadása.
 - 3 Esetleges indítványok Tusnadfürdő, 1909. május 15
- Kallay Übul,
elnök.

186 909. végrl. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezenel közlirre teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszék 1909. évi 600. polg. számu végzése következtében, dr Fejér Antal ügyvéd által képviselt, a Csikszere-dai Takarékpénztár javára, 200 korona s jár. erejéig 1909. évi február hó 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfogalt és 4608 koronára becsült következő ingóságok u. m.: ilj. Kánya Józsefnél az 1909. évi V. 88. számu végrehajtási jegyzőkönyvbe felsorolt ingóságok, marha-állomány, juhok, serlesek, stb. stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járás-bíróság 1909. évi V. 147/2. számu végzése folytán 200 korona tökévelés, ennek 1908. évi október hó 16. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 108 korona 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedett lakásán Csikdelmén leendő eszközésére 1909. évi június hó 3. napjának délelőtti 10 órája határidőül kützetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csikszereda, 1909. évi május hó 6-án.
Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Gyaszkalapok állandóan raktáron!

Női-divat-kalap-szalón Csikszeredában.

Van szerencsém a m. t. hölgyközönség becses figyelmét felhívni, miszerint dusan felszerelt divat-kalap szalonomban található

DISZES ÉS DISZITLEN KALAPOKAT

tekintettel az előre haladt szezonra mélyen leszállított áron kiárusítom Miután az országos vásáron kútt len szesz kalapjaimmal a piacon, egyuttal vidéki átalakításokat is elvállalok. Szives pártfogásukat kerve, vagyok kiváló tisztelettel:

Özv. Nagy Jakabné, Csikszereda, Mikó-utca 253. sz.
(Igazeágügyi palotával szemben). 11

Diszes és egyszerű diszített kalapok vételárban!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, miszerint a Rakóczi-utca 352. sz. alatti saját házamban levő

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készséggel vállalom és ezt esinos kivitelben olcsó árak mellett pontosan elkészítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu

RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT

azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. Továbbá tudatom még a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok

KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.

Végül a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a kocsik, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom. — Magamat a nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos, Csikszeredában.

ELSŐ CSIKMEGYEI CEMENTÁRU-GYÁR

Iroda: Tusnád. Szász és Komlós, Tusnád. Iroda: Tusnád.

Ajánlja a legszebb kivitelű és örökös tartósságu kettős hornyu hosszurovú cement fedélcserépet minden színben valamint cement padló lemezét különféle összetételű mintázatban.

GŐZ-, HŐLÉG ÉS GYÓGYFÜRDŐ A SZOBÁBAN!

Száz es száz orvos korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás terén. — Közismert dolog hogy

REUMA, CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY

ellen az egyedüli biztos hatású szer a hőfürdők :: (gőz- hőlég és gyógyfürdők) rendszeres használata ::

A „Sanitás” szobafürdő készülékkel otthon lakásának bármely szobájában a leghatásosabb gőz- és hőlég fürdőt készítheti bárki, 5 percz alatt 5 fillér költséggel. A lakásban a kényelemet továbbja. Kipróbált biztos hatású szer nátha, torokfájás, helyrehozhatatlan minden egészséges embernek is. Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

A készülék megtekinthető vételkötöttség nélkül Szvoboda József képviselőmnél helyben, sőt kívánatra háznál is bemutatattik.

FÖRSTNER ALADÁR
a „Sanitás” szobafürdő-
készülék egyedüli gyártója.
Budapest, VII. kerület, Alsó-
erdősor 30. sz. Telefon 97—51

Legtökéletesebb s legerősebb a

STOEWER IRÓGÉP

Teljesen látható írás!

Szárd szerkezet!

Könnyű kezelés!

Kívánatra

díjtalanul

bemutatjuk.

Lukács és Schwarcz,

Budapest, Váci-körút 60.,

vagy a

Csikvármegye képviselője:

HERCZKA GY., CSIKSZEREDA,
13— ELEKTROTECHNIKAI ÉS MŰSZAKI ÜZLET. 104

Állandó nagy raktár mindenféle műszaki és villany cikkekben. Optikai felszerelések, kéreparok, alkatrészek. Mezőgazdasági gépek legjobb beszerzési úgynöksége. Legnagyobb szakmühely motorerőre berendezve. Különféle modern világítások, vízvezeték és egyéb szakba vágó berendezések vállalata. Költsevétel. Csak véleményeket díjmentesen eskövöl!

MINDENMÉ BUTOR ELŐNYÖS FEL-

tetelek mellett kapható

FOGOLYÁN ENDRÉ

ujjonnan kibővített butorraktárában

SEPSISZENTGYÖRGYÖN.

Teljes menyasszonyi kelengyék. vásznak, ágysterítők, függönyök és mátracok stb.

Zongorák és varrógépek részletfizetésre is.

15—52

Czell Frigyes és Fiai

bornagykereskedők és bornagytermelők
MEDGYES.

Legjobb és legtéljesítőképebb szállítók

erdélyi fehér borokban.

Kitünő saját termésű borok.

Különlegesség kiváló finom vörös borokban.

18—52

NAGY JÓZSEF KŐFARAGÓ-MESTER

SIRKÓ ÉS BUTORMÁRVÁNY GYÁRA, BRASSÓ.
Telefon szám 305. Kút-u. 50

Van szerenésém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy ipartelepemet gyárilag berendezve, a legújabb gépekkel szereltem fel.

Elvállalok mindennemű kőfaragó, épületmunkákat — a legolcsóbb árak mellett és a legkényesebb igényeket kielégítően szállítok gránit, syenit, labrador, márvány, mész- és homok kőből készített síremlékeket.

Rajz és méret szerinti megrendeléseket butormárványra azonnal fogatósítok.

Ügynökök mellözésével kérem egész bizalommal hozzáni fordulni, hogy ez által is ármegtakarítás éressék el.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

NAGY JÓZSEF, KŐFARAGÓ-MESTER. 6—30

AZ ARCBŐR ÁPOLÁSÁRA

legjobb az akácvirág-krém, amely az arcbőrt rövid idő alatt tiszte és széppé teszi, a majfoltot, szepőt és más kütést eltávolítja. Ára 1 korona. Kapható a készítőnél postán is megrendelhető

SZEREMLEY TIHAMÉR
gyógyszerésznél, Csikszentmártonon.

H I R D E T É S E K
olcsó arszámítás mellett közöltetnek s felvetetnek A KIADÓHIVATALBAN.

Tanító urak figyelmébe! SZÉPIRÁSI VIZSGALAPOK kaphatók SZVOBODA JÓZSEF könyv- és papirkereskedésében.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSEPLŐHÉSZLETEK TELJES JÓTÁLÁSSAL ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENDEŐ SZIVÓGÁZTELEPEK ÜZEMKÖLTSEGE. LŐERŐ ÓRÁNKINT MB. 1k-2 FILLÉR ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEBYÉK INGYEN.

KÖZSÉGI KÖLTSEGVETÉSI NYOMTATVÁNYOK KAPHATÓK SZVOBODA JÓZSEF ÜZLETÉBEN CSIKSZEREDÁBAN.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Kapu-utca 15 sz.

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű földanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15 sz.